

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Захист прав споживачів
Викладач (-і)	Гришко Уляна Петрівна, к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	uliana.hryshko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є споживчі відносини щодо захисту прав споживачів, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм. Програма навчальної дисципліни складається зі <u>змістовного модуля</u>, який включає ряд тем: 1. Правове регулювання захисту прав споживачів в Україні. 2. Державне управління у сфері захисту прав споживачів. 3. Правовий статус споживача. 4. Права споживачів за договором купівлі - продажу. 5. Права споживачів у разі порушення умов договору про виконання робіт (надання послуг). 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів. 7. Форми захисту прав споживачів. 8. Захист прав споживачів за законодавством ЄС. Захист прав споживачів із застосуванням норм цивільного права та Закону України «Про захист прав споживачів» дає можливість опанувати доктринальні підходи та правове регулювання споживчих правовідносин; права та обов'язки споживачів, передбачені як національним законодавством, так і міжнародними актами; права та обов'язки продавців, надавачів послуг, виконавців робіт; юридичні способи та засоби захисту прав споживачів. <u>Основними джерелами</u> даного інституту цивільного права виступають Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, закони України «Про захист прав споживачів», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про рекламу», «Про електронну комерцію», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації» та ряд інших законів і підзаконних актів. Застосування цивільного законодавства для врегулювання відносин захисту прав споживачів є одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка фахових юристів повинна бути спрямована на те, щоб випускники вищих юридичних закладів оволоділи необхідними знаннями до надання правової допомоги споживачам, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва та	

органами державної влади, управління та місцевого самоврядування.			
3. Мета та цілі навчальної дисципліни			
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є поглиблення системи знань щодо правового регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів, системи прав та обов'язків споживачів, особливостей захисту прав споживачів при купівлі-продажу товарів, наданні послуг та виконанні робіт. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є формування у здобувачів теоретичного розуміння поняття «споживач», способів та форм захисту прав споживачів, а також вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, проводити правовий аналіз ситуацій, які потребують відповідного правового вирішення.			
4. Програмні компетентності та результати навчання			
<u>Загальні компетентності:</u> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. <u>Фахові компетентності:</u> Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. <u>Програмні результати навчання:</u> Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		10	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		20	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
5	081 Право	3	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	

		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль І.				
Тема 1. Правове регулювання захисту прав споживачів в Україні.		2	2	5
Тема 2. Державне управління у сфері захисту прав споживачів.		-	2	10
Тема 3. Правовий статус споживача		2	2	10
Тема 4. Права споживачів за договором купівлі - продажу.		2	4	10
Тема 5. Права споживачів у разі порушення умов договору про виконання робіт (надання послуг).		2	4	5
Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.		2	2	5
Тема 7. Форми захисту прав споживачів.		-	2	10
Тема 8. Захист прав споживачів за законодавством ЄС.		-	2	5
ЗАГ.:		10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті, затвердженими Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (далі - МРПОУ) (протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf			
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами одної письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На модульну контрольну роботу виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 20 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ). <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії			

	оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри цивільного права https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри* <https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy>

Академічна доброчесність:

Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 3.1.2 «Методичні рекомендації до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»)<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про

визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Банасевич І.І. Окремі аспекти поняття «споживач» у цивільному праві України. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/15767/1/Банасевич%20І.І.ТезиОкремі%20аспекти%20поняття%20споживач%20в%20цивільному%20праві%20України.pdf>
 2. Боднар Т.В. Співвідношення норм ЦК України і спеціального законодавства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1.С.123-125. http://www.lsej.org.ua/1_2024/27.pdf
 3. Гришко У.П. Право споживача на відмову від договору у праві ЄС та в контексті змін законодавства України. Захист прав споживачів у контексті адаптації законодавства України до права Європейського Союзу : збірник матеріалів науково-практичної конференції (м. Київ, 03 жовтня 2024 р.). Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. С. 129-133
 4. Гришко У.П. Формування європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 8. 2023. С. 103-106. http://lsej.org.ua/8_2023/21.pdf
 5. Д'ячкова Н.А. Проблеми захисту прав споживачів у разі придбання неякісної продукції. *Нове українське право*. 2022. № 1. С. 35-40. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.1.5>
 6. Іваненко Л. М., Язвінська О. М. Захист прав споживачів: підручник. Київ.: Юрінком Інтер, 2014. 496 с.
 7. Крегул Ю. І. Захист прав споживачів фінансових послуг : монографія. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 264 с.
 8. Менів Л.Д. Перспективи розвитку законодавства про захист прав споживачів. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 6. 2022. С. 126-129.URL: http://www.lsej.org.ua/6_2022/30.pdf
 9. Утехін, І. Б. Захист прав споживачів в Україні та Європейському Союзі: сучасний стан та перспективи.. *Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка*. 2023. (2). С. 216–228. DOI: [10.33766/2524-0323.102.216-228](https://doi.org/10.33766/2524-0323.102.216-228)
 10. Яновицька Г.Б. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів в Україні: Монографія. Львів: Видавництво «Райстр -7», 2018. 400 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:
1. Гришко У.П. Захист прав споживачів: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 3-го курсу денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності D8 «Право». Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025. 36с. <https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy>
 2. Гришко У.П. Захист прав споживачів: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів 3-го курсу денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності D8 «Право». Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2025. 44с. <https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy>

Викладач: Уляна ГРИШКО,
доцент кафедри цивільного права